

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՏԱՐԵՒԱՆ 500 ՂՐԵ
ՆԵՑԱՍՏԵԱՑ 250
ԵՐԱՍՏԵԱՑ 150

“TACHINK”
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN

Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

100 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

«طاشينك» ارمنيجه يومی سياسي
صاحب امتياز : مراد ماموريان - ازمير

Բաժանորդագրութիւնք կ'սկսին
ամեն ամսոյ 1 ին և 75 ին

Չհրապարակուած ձեռագիրները
են չեն արուիր

ՏԵՕՐԷՆ - ԽՄԲԱՍԿԱՐԱՅՈՑ

Լ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

100 ՓԱՐԱ

ՔԱՂԵԼԻՔ ԴԱՍԵՐ

Պիտի անդրադառնանք անգամ մըն ալ, որովհետեւ խնդիրը իր շահեկանութիւնն ունի:

Տարիներէ ի վեր գոյութիւն ունեցող մեր հիւանդանոցն ունեցած է իր փայլուն և անկեղծ շրջանները: Դժբախտաբար լաւ օրերն աւելի հաղուստիւս եղած են, այնպէս որ մշտապէս վերջ մը գործած էր իր փրկի հայութեան համար հիւանդանոցի մատակարարութեան և վարչութեան գործը:

Թողնելով հին օրերու հիւանդանոցը, ուր արթ. Կոստանդի, ձէլպի, Սպարթաքի նման հեղինակաւոր բժիշկներու վերին և անփոխարինելի հակողութեան տակ կ'զտնուէր, անոնցմէ վերջ, անկուսէ անկուս կ'զտնուէր: Երբեք մեր վարչութեան երես տեսաւ հաստատութիւնը իսկ բժշկական մարմնի մասին անգամ կ'անտեսուէր: Երբեք մեր վարչութեան անդամներէն, որոնք հիւանդանոցի մասին, ներքին հիւանդանոցի մասին, վերաբերական բաժնին համար, ըստ բոլոր փոփոխութեան համար, արեւմտեան հիւանդանոցը:

Եւ անոնք վրայ հասաւ միջազգային պատերազմը, որու պատճառաւ գրաւուեցաւ հաստատութիւնը զինուորական իշխանութեանց կողմէ և որոնք մեկնեցան պատերազմի լրտեսիկներու, հիւանդանոցի արտաքին վիճակին հասցնելէ, ըստ իրենց անհատականութեան բարի սովորութեան ամէն բան քանդել փլցնել և ինչ որ մնացած կար իրենց հետ տանելէ յետոյ:

Այս օրոգիւմ վիճակին մէջ յանձնուեցաւ ազգին հիւանդանոցի շէնքը լաւ է ըսենք պատերը միայն:

Վարչութիւնը անմիջապէս գործի սկսաւ, ընտրեց հոգաբարձութիւն մը, կարգի դնելու համար հիւանդանոցի և խնամակալութիւն տիկինները՝ հարկ եղածն ի գործ դնելու և հաստատութիւնն զննելու այնպիսի վիճակի մը մէջ, որ կարելի ըլլար հիւանդ ընդունիլ և դուրսէն հանող տարազեղները պատասխարել առժամապէս:

Բայց ամէն ինչ անօգուտ մնաց, կարելի չեղաւ ցարդ հիւանդանոցն փափաքելի կացութեան մէջ դնել, հակառակ խնամակալութիւն տիկիններուն անխնայ ջանքերուն և արքայութեաններու: Միւս կողմէ տեղ. ֆէլաթմարէի հրամարմամբ, յարմար անձ մը, իբրեւ տեսուչ, թէեւ կարծուեցաւ գտնել սակայն ներկայ կացութիւնն՝ այդ փոփոխութեան ծառայողներէն որոնք անհատաբար անհաշիւ զոհուեցաւ:

Ինչպէս կ'ըսենք, շատ դժուար է հիւանդանոց մը կառավարել: Ասկից յետոյ սակայն թերեւս մեզի չ'ապագայ համար կարելի դառնայ, որ վիճակու լաւ փոքրահոգութիւն մը պիտի յաջողիք ունենալ ամերիկեան կարծիք խաչել վարչութեանէն:

Մենք ուշ ուշով պէտք է հետեւինք անոնց կարգադրութեանց, անոնց անօրինակութեանց, անոնց գործելու եղանակին, ներքին ամէն մանրամասնութեանց, եթէ կ'ուզենք ապագային կանոնաւոր հիւանդանոցներ պահելու և լաւ մատակարարելու արհեստը ուսանիլ:

Բաղադրանքներ, որ Ա. Կ. Սիմոն ամենագործ և կորով վարչութիւն մը պիտի կրնանք օրինակներ տանել, հազուադէպ պարագայ մը, որու համար կրկին երախտագէտ պէտք է ըլլանք:

Եկող գացող հիւանդանոցի հոգաբարձուներէն ոչ մին կրնայ պարծիլ թէ Ա. Կ. Ս. վարչութեան տակ, հիւանդանոցի ստանալիք կարգապահութիւնն և օգտակարութիւնն իրենց կրցան երբեք ունենալ, իրենց պաշտօնավարութեան ջրբաններուն մէջ:

Այս տեսակ յայտարարութիւն մը, չըսենք մեծօսիկութիւն, յաւակնոտութիւն մը պիտի նկատուէր: Այս մասին համակարծիք ըլլալու են մեզի, ցայսօր հիւանդանոցի մէջ պաշտօնավարող ամէն հոգաբարձութիւնները:

Այս այսպէս ըլլալով հանդերձ, տարակոյտ չունինք թէ՛ պիտի կրնանք այժմ փորձառական դասեր քաղել, տարակոյտ չունինք թէ՛ մենք եւս կըլնանք հիւանդանոց մը կառավարել, ստեղծապահական վերջին պահանջմանց և բժշկական արհեստին բոլոր կանոնադրութիւններուն համաձայն:

Լ. Մ.

ՄԵՐ ՊԱԿԱՍԸ

Բ.

Ո՛չ, Ազգը վարողները ոչ մէկ անգամ իրենց ընդգրկած քաղաքականութեամբ չեն բարկացուցած Ռուսը: Անոնք Ռուսին հանդէպ միշտ եղբի են ուղղմանով, անկեղծութեամբ, ու եթէ կ'ուզէք անպահանջ կովկասահայութիւնը ժամանակ իսկ չէ ունեցել, թող թէ աւելի ինքնիշխանութեան բարկացնելու Ռուսը: Անիկայ գործ յարաբերական տպահովութեան և տնտեսական վիճակէն, իր թիրաքայ վերաւոր եղբորը հոգաբարձութեան է գործը տնտեսական տարիներով: Յոյսուցէք մէկ հատիկ զէպք կամ պարագայ մը ըսածը փաստող Ռուսը առանց պատճառի բարկացել է մեզի դէմ, որովհետեւ Կոնստանդնուպոլսէն և Երզնէն, և ուրիշ ուրիշ... Դուք լաւ պիտի յիշէք թէ նախ քան հայ ազգային ոգիի վարժութիւնը և նոյնիսկ հայ յիշատակութեան սկիզբները, Ռուս գիւնապի-

զիտութիւնը հաշտ է եղբի մեզի հետ, հետեւաբար և հզօր Ռուսը ոչ բարկացած: Արդ, այդ յեղափոխական շարժումը, որ կովկասի մէջ ծնեցաւ, որու ղեմ էր ուղղուած, անշուշտ թուրքին, լաւ, ուրեմն Ռուսը բարկանալու ինչպէս ուրիշ ուրիշ էր, չէ՞ որ մեր հոգաբարձութեամբ, այդ այն Ռուսն էր, որ մեզի պիտի պիտի ինքնավարութիւն էր տուեր, մէկ սրտովարքի մը և զոյգ մը նազելի օրորոցներու ինդուստրիա:

Այժմ միևնույնը ազգը իր ամբողջութեամբ, իր գոյութեանով ու աւերակներով, իր թաղուած ու անթաղ մեռելներով էր որ կ'աշխարհէր, և կամ աւելի ճիշտը յոսանաւ պայքարով մը կորզել կուզէր:

Ինչո՞ւ հակառակ էր Ռուսը, ինչ լրինք իրեն, թերեւս չափազանց ուղղաժողով և պարկեղտ հպատակներ եղանք, թէ՛ ամբողջ ազգ մը իր տառապանքով ու արկնով մէկ պատրիարք մը և երկու օրիորդ է՛ր արժեք... Սակայն անոնք, որ անտարակոյտ է թէ՛ մեր նուիրական պաշտամունքին առարկաներն են, որո՞ւ անունով էր որ կը զիջէին ու կը խնդրէին... Ձեր եղէճէ աշտարակին ճարճատու մը կ'զգա՞ք ու կը լսէ՞ք...:

Ազգը վարողները յիմարներ չէին որ բարկացնէին Ռուսը, երբ իրենք նոյն պիտութեան սահմաններուն վրայ եղբայրներ ունէին, հարազատ եղբայրներ, որոնք մարդկային իրաւունքի անունով անհուսաւոր պայքարի էին մտած, և որոնք ազատամարտը կուգային իրենց բարձրան էր ու կուտ բազումներով գեկավարելու: Ձէ՞ որ նահանջի ապահով գիծ մը անհրաժեշտ էր, և այդ գիծը կովկասէն աւելի յարմար ո՞ր կրնար ըլլալ: Ամէն մէկ հաւաքածուի վաղապայանին, զէպի ո՞ր էր որ թիրաքայ կը վազէր: Գուցէ ըսէք, թէ և դուք ալ կ'ընդունիք թէ, այլեւս անպատշաճ է, բայց և այնպէս, արդէն գրեթէ ըսած էք, այո՛, թերեւս, կ'ըսեմ, պիտի ըսէք թէ արդէն թիրաքայայտանի մէջ միտած ազատամարտը «վրաստակար» էր: Այն ատեն հրաժարեցէք այս երկրէն և հայութիւնէն, և մտէք մեր հեքիաթի տշխարհը, ու այլեւս մի փորձէք քննադատելու կը ներքէ անշուշտ, այս վայրկեական խնամ արտայայտուած թիւն, որովհետեւ ամէն մէկ զիտողութիւն և մեղադրանք մեր հակա և խնկելի ազատամարտի շրջանին ուղղուած հայայտանքի չափ ծանր կուգայ ինձի, և եթէ չ'ապաստանեմ, կը կարծեմ թէ ինքս եմ, որ կը նախատեմ մեր արագան գրողը, որ մեր անցեալի հերոսական արիւններէն է կառ-կարմիր:

Մեր ցեղին բնաշնչովը խորհեցան երկու հրէշները, սուրբանը և ցարը, այն օրէն արդէն երբ մեր շրթներէնը տառապանքէն ու թշուառութեանէն կապուցած՝ համարձակեցան իրաւունքներ, տարրական իրաւունքներ՝ կեանքի, ինքքի և պատուի թոթովի: Ուրիշ որ և է քաղաքականութեան սխալի մէջ մի փոփոխութիւն լուծուած մեր կրկնակ հաշտահարութեանց և նահատակութեանց: Ծախտագրական էր, կամ պիտի ապրէինք ստրկութեան և գեկութեան մէջ, որպէս անտուններ և յաճախ անոնցմէ ալ վատթար պայմաններու մէջ և կամ ջարդուելով ու աւերակուելով, մեր արիւնէն իսկ կալուած ծովերու վրայէն լողալով, լողալով գալ և գտնալ միւս Այսօր: Առաջին պարագային թէ ինչ պիտի ըլլար տապալան, այդ մեզի կ'ուսուցանէ մեր մեծ հայ գաղթականութեանը լինելու մասին, թրանսիլուանից և Ռուսիայի մէջ մէջ: Ու դեռ անոնք երջանիկ էին ծուլուելով քիչ թէ շատ քաղաքակիրթ ազգերու մէջ: Միտացածներս օրինակահայտանքներով վերջով մէկ կամ պիտի թուրքայանիք և միւսն ալ պիտի մոռնաին: Իսկ թէ ինչ եղաւ երկրորդի արդիւնքը, այդ արդէն կ'ապրիք և հարաւ էք ու երջանիկ, որ դեռ կեանք ունիք, ինչ որ անկեղծօրէն կը զննեցանք երկարած տեսնել գտնէ մինչև վերաջինութիւն տեսնել: Եւ կը յուսամ թէ հոն, վաղուան ազատ հայրենիքին մէջ, երբ համբուրելու երթաք մեր ազատ ամարտի հերոսներուն շիրիմները մեր փառաբաններին հետ նաեւ քաղութեան ազգութեան ալ պիտի միմնջէք:

Կը մնայ դեռ ամենավերջին կէտ մը, և որուն պատճառով անիւ անխոքա-կան է: Այս կէտն ալ իր միւս գործող ընկերակիցներուն պէս լողանի է և անիւ հետեցնել ու զուածը պատմական գիտակց հակամիկնում: Այդ կէտն է օտ պանքաի դէմ եղած յարձակումը: Կաւ է որ Համբուր մահափորձն ալ չէք երեւոտաւ տար...:

Ամեն հայ գիտէ պանքաի գէպքը, ու մեր պատկերները կ'երգեն, և ինչ շատ երկար սերունդներ պիտի երգին...: Այդ «անխոքաբար ձեռնարկել» ինչպէս որ կ'որակէք, Պ. Մեարապ Նուպար, որ «բարեբաղդաբար չ'յաջողեցաւ» ինչպէս որ կը կարծէք, ո՛չ անխոքաբար էր և ո՛չ ալ չ'յաջողեցաւ: Պանքան գրաւորները կրկնաւ, էին, ստրկած էին մեռնիլ և շէնքը օդը հասելու չափ ալ ուսմը և տնտեսական ունեւէին: Չ'ապրէին կործանել, և այս մասամբ ալ անոր համար, որ գեապանները պաշտան գրին հանդիսաւորապէս, ինչպէս որ սովորութիւն էր, որ, եթէ տանց զննաւոր լանձնուին՝ թէ իրենք չ'պիտի պատժուին և թէ ջարդ տեղի չ'պիտի ունենար մարտաքայաքին մէջ, անիւ-գաւտ նոյն հանգիստաւորութեամբ պատուի իրաւունք տուին խորհրդակցութեանը գործադրութեան խառն պահանջներ: Ու երբ մերոնք հաշտացին և դուրս եկան պանքան, ջարդը սխալ Պաշտ մէջ բարեհաղորդութեան իրենց եղած տեղը մնացին, և գեապանները լուցին, ինչպէս որ սովորութիւն էր: Թէ ինչ տապալանի պիտի մերձեցէ վերաբերուեցան պանքաի սահմանած պաշտանքութեան և մահաւանդ սկիզբէրու հետ, այդ թող վկային իրեն և պաշտանները: Աւագակներ Կն կարծած նախ և վերջը անոնց բոցարձակ ուղղաժողովութեան առ և ծուլիկ եկած: Բոլոր բաց կրէնները և դրամարկները կնքի էին, պաշտաններու ներկայութեան նը, և անիւ գուրս եկան այնպէս, ինչպէս որ մտած էին, առանց դրամի: Զի-մայ պատմութեան թէ ինչ զէպքի և մտայնութեան ծնունդ էր:

(Միջոցաւ լուր)

ԽՄԲԱՍԿԱՐԱՅՈՒ

ՇՈՎԻՆԻԶՄԸ
«ՀԱՂԷՊԻ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ»

Թթու ազգայնամոլությունը, և խուժանային անգիտակից տարրերէ ծրնունդ առած անձնական և տարածական կոստակցական ու չէրիտական հաշիւներով մտամոլոր, և Օսմանեան Հայրենիքի իրական շահերուն առջև կամօքէն կուրացած՝ սցապէս ապրեցաւ ու անհետացան այն դարապիւղիկ վտանգը, որուն ճգնիմ ձագուկները տակաւին կիսովին իրենց գոյութիւնը կուգան քարշ տալ Նոբել Օսմանիէյի և դաւաճի նմանօրինակ որջերու շուրջը:

Տարիներ շարունակ սանձադիւլ ամեն կողմ արշաւելէ, ամեն կողմ քանակութիւն, ու երկրի խաղաղ ազգաբնակչութեան արդար աշխատանքի արդիւնքն և արիւնը ծծելէ ետք՝ և և կարգը կուգայ քաղաքական և կուսակցական պայքարի՝ անոնք իրողութեամբ կը փութան սողովիկ գեանափոր նկուղիներու մէջ և կամ կանայքօրէն փախչիլ արտասահման:

Հասարակած կարծիքէ զուրկ, և յաւելեալ չղործողութեամբ սահմանաւոր սահմանադրութեան մը պարզեցած անհատական իրաւունքներուն անդիտակից ժողովուրդի զանգուածը ինքնաբերաբար իրենց կարողութիւնէն վեր անսխիւմ մը հասցունց, հարկեր պահանջելէ և հեռագրական հասարակ պաշտօնականիւրէ կազմուած այդ խմբակը իր թիւստ թէրազըն, որը 20 րդ դարու պատմութեան էջերը եկու աղտոտել եր սխալործութիւններով: Ու այլապէս ալ չէր կրնար ըլլալ Տրեքիստիկէնը՝ միացած չովինիզմի և թուրքի մտացածին պաշտօնական իրենց վրանաբնակ նախահայրերու հոգեբանութիւնը իր ամբողջ փութելով մէջտեղ դրաւ, և վերջապէս հիւսնող մարդը հոգեւորքի հասցունց հոգեվարքի մը՝ որուն այլ ևս հաւանորար շատ քիչ պիտի կրնան ազդել հոսիկ հոնիկէ ապապրուած միտասանկորդ ժամու ներարթունքներ:

Մտայնութիւնը նոյնն է, հին հաւարը այսօր ալ կը ձայնեն անոնք իրենց թաքստատեղիներէն Պէքիւր ազայի պէտիւլէն: «Անպիմ մը սա եւրոպացիները թող երթան, նոյնիցէ՛ք ձեզի ինչ պիտի ընենք»: և կամ, «հինցանք մերն էր, հատ մը իսկ ձեզուն չէինք սա կեանքներէն, որպէս զի հիմայ ազմուկ չը հանէին...»: Ահա ամեն օր կրկնուած յանկերգը, և մութ ուժերը անգամ մ'ալ կը խորխափեն հոս ու հոն մութին մէջ, խորհրդաւոր շարժումներով ու վայնաօտններով:

Մէկուկէս միլիոն հայ նահատակներու աճիւնները գեռ չեն թաղուած և անոնց ոսկորներն ու գանկերը Հայաստանի բլուրներուն և ամալայած ձամբաներու կողքէն, կիլիկիոյ լարձունքներէն յաւիտենապէս միսթիք ձգողակնուութեամբ մը կանգ առնել կուտան, կ'անիծեն, կը բողբոքեն, և կը քարոզեն վրէժը... կը հրաւիրեն նահատակներու չիւրիմի մեր յարգանքը, և վերապրող աստուածացեալ մարդիկներուն մեր միացած պաշտամունքը բերել:

Ու նոր օրերու, նոր արշալոյսերու այս վաղորդայնին՝ կիլիկիոյ մերձափոր հորիզոնը կը մթաքնի, հայուն սիրտը անգամ մ'ալ անդամանելիօքէն կ'արիւնի, հայուն մեռելները անգամ մ'ալ կուգան ճիւղներէ երկնից և Ալլահի ոտքերուն տակ: Որքերը անգամ մ'ալ կուլան ամբիթիւր ու անուանպուած հայ աղջիկը կը կսկծայ իր ցաւը՝ որ դարման չունի...:

Արար կամ իթիհատական, այդ մեր հողը չէ՝ Պատմախնատուն որն ալ ըլլայ, այդ անգամ մ'ալ կ'ապացուցանէ թէ օրհասական թշնամին գործի է սկսած, և պատնէշին վրայ է՝ Ահապիւրը հնչած է:

«Մեղքը մերը չէ, անէճք գուշմանին...»:

Պիտի փափաքէինք որ մեր համայնքը գիտակից այս նոր աշաղան-

դին, զգուշութեամբ նետէ իր քաղերը՝ և չէր որ անգամ մ'ալ կրկնուի այն սխալը, որուն տառապող զոհերն ենք այսօր իսկ: Հախտակ պարագային ոչ «70 էջոց քաղաքական տեսութիւններ», և ոչ ալ «Միաշնորհ» ներու լարեւոյտականութիւնը՝ կրնան օգուտ մը ունենալ, եր ցուրտ իրականութիւնը կատարուի՝ ազգի մնացորդ իրական ալ մոխիրներու տակ թաղելով:

Ամեն ատեն մոխիրներու տակէն փխիկ չը ծնիր...:

ՏՔԹ. ՅՐ. ԴԱՐԲԻՆԵԱՆ

Ազգային Անցումը

Հինգշաբթի երեկոյ Ուսումն. Խորհուրդը իր շաբաթական նիստը կազմեց նախագահութեամբ Առաջնորդ Ս. ի, ներկայ էին Պ. Պ. Տ. Տօնիկեան, Ա. Խանձեան, Տ. Սիմօնեան և Գ. Համբարձումեան: Խորհուրդը զբաղեցաւ զարգացական հարցերով: Ժողովին ներկայ էին վարժարանաց տեսուչ Պ. Գ. Բարոնեական որ ինչ ինչ տեղեկութիւններ հաղորդեց Խորհուրդին:

— Տնտեսական և այդ իրիկուն կազմած է իր շաբաթական նիստը ներկայ գտնուած էին Պ. Պ. Մ. Ազնաւորեան, Խ. Նիքիւմ, Ս. Թաւադրեան և Յ. Պատմանեան: Խորհուրդը զբաղեցաւ կալուածական և հաշուական տնօրէնայ գործերով:

— Ազգատնայնամ ընկերութեանց խնամակալութիւնը Տիկնայք ժողով մը ունեցան առաջնորդարանի մէջ, իրենց սարքընք: Թէ՛ք — Պարտիցիկի մասին անհրաժեշտ կարգադրութիւններ ընելու: Այս առիթով հրաւիրուած էին կարգ մը պարտիցիկի Պ. Պ. Ս. Աւետիքեան, Ա. Գաւիթ, Ա. Չաքրեան, Ռ. Սպարթալի, Ա. Էլմասեան իրիւ օժանդակ մարմին օգնելու համար սարքընք երեկոյթին ինչպէս գիտենք թէ՛ք — Պարտիցիկ տեղի պիտի ունենայ ի նպաստ Ազգատնայնամ Բնակչութեան, յառաջիկայ Չորեքշաբթի երեկոյ ժամը 5½-ին Սըլանտիւր Բալասի մէջ, մուտքի գին նշանակուած է Պարտիցիկը համար 2 և Տիկնիկներու համար 1 օսկի: Տարակոյս չունինք թէ եղանակաւ ամեն յաջող երեկոյթներէն մին պիտի հանդիսանայ Ազգատնայնամի այս բարեկարգական հանգէսը:

— Ստացանք Տնտես. Խորհուրդի իզմիւրի և արտարձաններու ազգային հաստատութեանց և ազգապատկան կալուածներու ամբողջական ցուցակը: զբոյցի մը մէջ ամբողջուած, ու հայ ընթերցողը վերահասու կ'ըլլայ թէ իզմիւրի հայոց կալուածներն որքա՞ն են, որքա՞ն արժէք ունին, որքա՞ն վարձ կ'ընեն, տարեկան որքա՞ն կալուածատուք կ'ըմբարձին, ասիկց զատ նաև այն կալուածներն որոնք հեղահատէ ազգին պիտի մնան ժողովուրդներու կամ կուսակալարներու մահաւանդ յետոյ: Այս օրինակ աշխատութեան մը կրնանք ըսել թէ իր տեսակին մէջ առաջին կ'հանդիսանայ և ցոյսօր այդպէս աշխատութիւն մը հրապարակ հանել չէ խորհած որ և է Տնտեսական Խորհուրդը ժողովուրդն որ ամենէ աւելի պէտք է իրազեկ ըլլար ցոյսօր իր կալուածներու քանակութեան, արժէքին, տեսակին և հասցիներու, միշտ մութի մէջ մնացած է և ահա ներկայ տեղեկագրով առաջին անգամ կ'անոթանայ իր եկեղեցիին, հիւանպանոցին և վարժարաններու կալուած կալուածներու ցուցակագրութեան: Ամեն կերպով շնորհաւորելի է Տնտեսական այս կարեւոր աշխատութիւնը:

— Վաղը տեղի կ'ունենայ, ինչպէս ստէպ յիշեցուցինք Օր. Մանիկ Պէրպէրեանի երգահանութեամբ, մեր ստացած տեղեկութեանց համեմատ ուրախ ենք ըսելու թէ՛ երգահանութեամբ պիտի պատուէ հայ ամեն դասակարգի երկմեռ բաղմութիւն մը, որու ամեն կերպով արժանի է համակրելի արւեստագիտահին:

— Սրէկ քաղաքէս մեկնեցան դէպի Եւրոպա Տիկնի Տօք. Վ. Ճէլէպ և Օր. Ն. Պ. Տիլպէր:

— Քէօթահիտէ կ'ընեն մեկ. — ներկայ ամառ 7ին անողիք մահը կըտրեց թաղապետ հովիւին անգին կեանքին, ի խոր սուգ համակերով կուտիւնայ հայ և յոյն կաթողիկ հասարակութիւնները, յանձին Արթ. Տ. Պետրոս քն. Քիւլաշլեանի կուտիւնայ քահանայապետ դասը արդարեւ անգարմանի կորուստ մը ունեցաւ երբ աւելի քան երեք պէտք ունի ազգը խղճամիտ ունեցողի շարքու, որոնց թիւը խիստ նուազ և ցանցաւ է իր մէջ: Պատիւ սակաւութիւն բացառութիւններու, պատիւ քեզի ով տիպար քահանայ, դուն որ քաջ գիտէիր բարոյականին արժէքը, իրաւաստարտ են քեզի կոմիտաներ, որուն զարգացման առաջին պատճառ հանդիսացար զրկելով Քէօթահիտէն միջնաէջմիւրին, Միւրոպ եպ. Նարոյեաններ համեմատ աշակերտով միասին, Մարկոս քն.ներ որոնք իրենց արքայի շուրջին մէջ քեզի պատիւնեցան ու դարման մը ցուցուցին Դու, որ դեռ տալի անթիւներու յուսահատ ազգատներու, բազմութիւն ազգաստ որքերու ու կարօտաներու քաղի միշտ կը պարպէիր, ու սիրտը կը հատցնէիր լի ջերմ միսթարականներով:

Եստիքութիւն չունէիր, կեանքդ զոհողութեանց շարք մէջ, ուրիշին ըսած բարեբեկ մէջն էր որ կը փնտռէիր միակ երջանկութիւնդ, ազգին ու եկեղեցիին օգտակար ըլլալ այս էր սկզբունքդ:

Երբ ամիսներ առաջ Եւրպ. թերթեր գրեցին Անատուրի մեծ մարդը Ֆաիկ Ալի կառավարել կուտիւնայ, տեղւոյն հայութիւնը և իր պաշտպանութեան տակ ապրած քանի մը հարիւր խեղճներ իւր փրկիչ պիտի պաշտեն զայն, և անոր կողքին պիտի դասեն քիչ ալ գոչելով միակ Միծ մարդասէր ու ազգասէր կղեր կաւիւնայի մէջ:

Հանգուցաւը մինչ մէկ ու կէս տարի առաջ ազգային ծանրաթափած վիշտերու տակ ընկնուած իր նախկին աւելին ու քաջատղջութիւնը կորսնցուցած ջղային բնութիւն մը ստած էր ահա հեղահատ ծանրացաւ ու սոսկ կալի հիւանդութեան վերջ մահը կապտեց զինք, ի դերե հանելով ըժշկական ամեն միջոց և իր սիրելիներու կողմէ եղած խնամք ու հոգածութիւն:

Քէօթահիտցին իր սիրոյ և համակրանքի ապացոյցը կուտայ յոգնախուռն բաղմութեամբ ներկայ գտնուելով հանգ. Արթ. Շօր օժման և թաղման տխուր հանգանքներուն ինչպէս նաև Յոյն և Կաթողիկ երէցները յուղարկաւորութեան մասնակցելով խիստ փառաւոր կ'ընեն զայն:

— Ստացաւ ք համաշխարհային պատերազմի 13 րդ պրակը:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.ՁԳ. ԿԵՐԴՈՒԱԿԱՆ ՈՐԱՆՈՑԻ

Ներկայիւ մը վտեթանք մեր խորին շնորհակալութիւնն յայտնել Գարաթի Որբախնամ Միութեան որ յանձն առած է իր օժանդակ մարմին ստանձնել իրենց թաղի ինչպէս նաև իզմիւրի Ազգայիններէ հաւաքելի ամասական նուիրատուութեանց արձանագրութիւնն և անոնց գանձումը, որ բանոցիս կողմէ կնքեալ ընկալագիրներու փոխաբէն:

Այս առթիւ կը խնդրուի մեր սիրելի

ի Ազգայիններէ որ հաճին ամենալայն չափով և ի հարկին զոհողութիւններ ընելով աշակցիլ այս նուիրական աշխատութեան որ իր բարեկարգութեան նպատակէն զատ կոչուած է հայրենիքին համար պատրաստել աշխատող բազմակներ և չինիչ միտքեր, և որոնց ստացումին համար աշխատիլ մեր միակ նպատակակէտը ըլլալ պէտք է:

Որքերու թիւը և նոյն համեմատութեամբ ալ ծախքերը յարաճուն կերպով կ'աւելնան, և սակայն այս չյուսահատեցներ մեզ, որովհետեւ վրաստանէք թէ իզմիւրի ժողովուրդը պիտի ուզէ խնամել այն ամեն որքերը, որոնք շարք ու կրակէ աշխատելով ապաստան փնտռած են իր մօտ:

Ի դիմաց Ազգ. Կեդր. Որբանոցի Առեւտրային Առեւտրային Կ. Պ. Տիկնիւր Մ. Ա.ՁԵԱ.ՈՐԵԱՆ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Պատիւ ունինք ծանուցանել մեր յարկոյ յաճախորդներուն և իզմիւրի հաւարակութեան որ արտօրուել սկսեալ մեր գրասենեակներուն մէջ, Գարաթից վրայ թիւ 76, կ'ընդունինք բէթթիլ մասին յանձնարարութիւններ յանձնելի մեր միտքանոցներէն:

ՄԹԱ.ՏԱՐՏՅՈՅԼ ԳՕՄ.

ՆԻԻ ԵՕՐԻԻ

Իզմիւրի ներկայացուցիչ Իզմիւր, 26 Մարտ 1919 3—1

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ

Ֆէմիլիս վաճառատոնց անօրէնութիւն, բաւած թէնէքիտէս, պատիւ ունի ծանուցանել իր յաճախորդներուն թէ ստացած է նորոգ, ամառուան եղանակին համար, հոս միտքը մը ժաման քրէթոններու առաջին կարգի, որ ի վաճառ պիտի հանէ երկուշաբթի օրէն սկսեալ 31 Մարտի, բացառիկ աման գիններով:

Ամենք շտապեցէք երկուշաբթի օր Ֆէմիլիսի 2—1

ՇՈՒԵՆԱԿԱՅԻՆ Ա.ՁԳ

Իզմիւր կ'հասնի Մարտ 21ին «Cairn Valona» շօքեհաւ որ Լօնտօն և չը պիտի մեկնի Ապրիլի սկիզբները «Phrygia» շօքեհաւ՝ Լիվրբուլի համար Ապրիլ 15 և 30 կ'ապասուի Aus- trian» շօքեհաւ՝ Լիվրբուլի համար:

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել Բասթօրի դիմաց Լօքալ Բիլ:

ՖիլէՅՏ ԷՃԸՆՍ ՎԻՄԻԹԷԴԻ

Գրքայէտէ Գրքարտ

10—7

ՏՕՔՔ Ա. Խ. ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ

«Իրորայժ և ակնարոյժ

Հայտ-Է

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՄԵԿԱՆԱՆ ՀԱՄԱՍԱՐԱՆԵՆ

և

ԼՈՆՏՈՆԻ ԱՐՔ. ԱՎԱՐՈՒԹ. ՇԻՆՆԱՆՈՅԵՆ թիւերու ու ծանր ամեն տեսակ վրաստանական գործողութիւններ կ'կատարէ կոնանց և այլերու:

Ա.ՁԳԻ ՎԵՐԱՐՈՐԵԱՆ

գարմանումներ և գործողութիւններ, ինչպէս նաև. զիտականօրէն ակնոցի չափեր կ'որոշէ:

Հիւանդներ կ'ընդունուի, բացի կրակիէ, ամեն օր կ. ա. ժ. 9-12 և կ. ե. ժ. 2-5 իր բնակարանը Բէշլիթէ ձատտէ թիւ 40 (Պ. Պալքեհանի տունը): 40—6

ՎԵՐՁԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

4. Պոլիս 29 Մարտ 1919

Յրանալի արտաքին գործոց նախարար Մ. Բիշօն ըսած է որ Գերմանիոյ հաշտութեան պայմաններն լրացնելէ յետոյ, Թուրքիոյ մասին պիտի խորհրդակցի համաժողովը — Հաշտութեան համաժողովին դաշնագիրներու պատրաստութիւնը պիտի խմբագրեն Ուիլսոն և Օրլանտօ, ապա պիտի ներկայացուի Տասներորդ յանձնաժողովին նկատաւմուն — «Թայմզ» կ'ընէ որ Ասիոյ և Աֆրիկէի մէջ կողմնակիք փութը արտութիւնները՝ համաձայնական մեծ պետութեանց միոյն հովանաւորութեան պիտի ենթարկուին, առանձին դաշնագիրներով որոշուելով անոնց սահմանները և հովանաւորութեան ժամանակամիջոցները — Լոյս ծօրճի և Քլէմանսօի միջև անհամաձայնութիւն կ'օրէն գերման սահմանադրութիւններ խնդրոյն տալիս — Համաժողովը փութը արտութեանց մասին իր որոշումները տալէ յետոյ պիտի զարգեցնէ առ այժմ նիստը Լոյս ծօրճ այս խնդիրներն լրանան կամ ոչ պիտի մեկնի գալ շաբաթի դէպի Լօնտօն: